

Силабус курсу

Макрофінансовий ризик-менеджмент

Ступінь вищої освіти – магістр
Спеціальність – 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
Освітньо-наукова програма: Публічні фінанси

Рік навчання: I, Семестр: II

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

к. е. н., доцент Савчук Світлана Василівна

Контактна інформація

s.savchuk@wunu.edu.ua

Опис дисципліни

Дисципліна “Макрофінансовий ризик-менеджмент” спрямована ґрунтовне засвоєння здобувачами вищої освіти основних принципів організації та функціонування макрофінансового ризик-менеджменту. Курс “Макрофінансовий ризик-менеджмент” охоплює характеристику еволюції системи управління фінансовими ризиками на макрорівні в розвинутих демократичних країнах, опис основних фінансових ризиків у сфері публічних фінансів, застосування їх оцінки для ефективного розподілу та використання фінансових ресурсів держави в контексті прийняття ефективних управлінських рішень.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
4 / 2	1. Теоретичні та організаційні основи макрофінансового ризик-менеджменту	Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.	Тести, питання
4 / 2	2. Системи забезпечення управління фінансовими ризиками	Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.	Кейси
4 / 2	3. Бюджетний ризик-менеджмент в державі	Застосовувати управлінські навички у процесі бюджетного планування та прогнозування з урахуванням поставлених завдань та наявних обмежень. Вміти систематизувати та аналізувати	Кейси

		інформацію, необхідну для формування бюджетних програм та оцінки їх ефективності.	
4 / 2	4. Ризик-менеджмент доходів бюджету	Застосовувати управлінські навички у процесі бюджетного планування та прогнозування з урахуванням поставлених завдань та наявних обмежень. Вміти систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для формування бюджетних програм та оцінки їх ефективності.	кейси
4 / 2	5. Ризик-менеджмент видатків бюджету	Застосовувати управлінські навички у процесі бюджетного планування та прогнозування з урахуванням поставлених завдань та наявних обмежень. Вміти застосовувати аналітичний і методичний інструментарій у процесі прийняття управлінських рішень щодо раціонального використання бюджетних коштів.	кейси
4 / 1	6. Ризик-менеджмент в частині бюджетного дефіциту та державного боргу	Вміти застосовувати аналітичний і методичний інструментарій у процесі прийняття управлінських рішень щодо раціонального використання бюджетних коштів.	Питання
4 / 1	7. Ризик-менеджмент у державному секторі економіки	Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності. Вміти застосовувати аналітичний і методичний інструментарій у процесі прийняття управлінських рішень щодо раціонального використання бюджетних коштів.	Кейси
2 / 1	8. Ризик-менеджмент у сфері державного фінансового контролю	Вміти застосовувати аналітичний і методичний інструментарій у процесі прийняття управлінських рішень щодо раціонального використання бюджетних коштів.	Питання
2 / 1	9. Зарубіжний досвід ризик-менеджменту у сфері публічних фінансів	Вміти застосовувати аналітичний і методичний інструментарій у процесі прийняття управлінських рішень щодо раціонального використання бюджетних коштів. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.	Питання

Літературні джерела

1. Ананьєва Ю. В. Особливості управління фінансовими ризиками України у міжнародному кредитуванні. *Збірник наукових праць Університету Державної фіскальної служби України*. 2020. №1-2. DOI: <https://doi.org/10.33244/2617-5940.1-2.2020.26-37>
2. Горин В. П., Була П. В., Чорноус В. С. Податкова політика України в умовах воєнного часу: реалії, безпекові виклики та перспективи подолання. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. № 18. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/52087>
3. Горин В. П., Квасниця О. В., Романків А. А. Тенденції фінансування бюджетного дефіциту та пріоритети боргової політики України в умовах війни. *Ефективна економіка*. 2023. № 9. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/>
4. Десятнюк О. М., Марченко Л. І. Науково-методичні детермінанти податкової політики в умовах трансформації національної економіки. *Світ фінансів*. 2021. Вип.4. С. 8-19.
5. Козоріз Л. О. Міжнародний досвід мінімізації фіскальних ризиків в умовах макроекономічних шоків. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. №24. С. 74-81.
6. Кириленко О., Русін В. Напрями мінімізації фінансових шахрайств у сфері публічних закупівель. *Світ фінансів*. 2020. №2(63). С. 62-76.
7. Круп'як І. Й. Управління державним боргом України в контексті збалансування економічного розвитку. *Світ фінансів*. 2024. № 1 (78). С. 74-84. URL: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1673/1684>.
8. Малиняк, Б., Кириленко, О., Горин, В., Дерлиця, А. Екзогенні детермінанти публічних видатків у сучасному глобалізованому світі. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2021. 6(41), С. 572–582.
9. Мельник Н. В. Сутнісна характеристика і природа ризиків бюджетного процесу. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2023. №12 (271). С. 20-27.
10. Онофрійчук Д. Запровадження ризик-менеджменту у функціональну діяльність публічних інститутів. *Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України*. 2020. Вип. 25. С. 94-101.
11. Покин'ючерда В. В. Організаційно-методичні аспекти аудиту ефективності управління державним боргом. URL: http://www.vtei.com.ua/konfa/27_03/1/4.pdf
12. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України: Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 29.10.2013 №1277 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1277731-13#Text>
13. Про затвердження Положення про управління ризиками, пов'язаними з наданням державних гарантій, та розподіл таких ризиків між державою, кредиторами і позичальниками: Постанова Кабінету Міністрів України від 23.02.2011 року № 131 (із змін. та доп.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/131-2011-%D0%BF#Text>
14. Про затвердження Порядку здійснення контролю за ризиками, пов'язаними з управлінням державним (місцевим) боргом: Постанова Кабінету Міністрів України від 01.08.2012 року № 815 (зі змін. та доп.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/815-2012-%D0%BF#Text>
15. Про затвердження Середньострокової стратегії управління державним боргом на 2024-2026 роки: Постанова Кабінету міністрів України від 27.10.2023 р. №1117. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1117-2023-%D0%BF#Text>
16. Петрушка О. В. Американська модель організації державного фінансового контролю: перспективи адаптації в Україні. *Інфраструктура ринку*. 2022. № 69. С.195-198. http://www.market-infr.od.ua/journals/2022/69_2022/37.pdf
17. Рябушка Л. Б., Кубах Т. Г., Павленко І. М. Сучасні підходи до управління фіскальними ризиками: методологія та практика. *Бізнес-Інформ*. 2021. № 5. С. 339-348.
18. Сидорович О. Ю., Васильчишин О.Б. Інститути громадянського суспільства як суб'єкти боротьби з фінансовими злочинами. *Економічний аналіз*. 2020. Том 30. № 4. С. 109-117
19. Skoryk M., Bohdan S. Risk management tools in the system of public financial control.

Ефективна економіка. 2020. №5. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/5_2020/73.pdf

20. Третяк Д., Мєдвєдкова Н. Управління фіскальними ризиками державного бюджету України в умовах війни. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. 2022. №4 (221). С. 64-73.

21. Фіскально-регулюючі доміанти забезпечення митної безпеки в Україні. Колективна монографія / за ред. д.е.н., професора А.І. Крисоватого. Тернопіль: Видавництво «Економічна думка», 2020. 431 с.

22. Шаповал О. А. Управління бюджетними ризиками. *Держава та регіони*. 2021. №1(118). С. 105-108.

23. Шевчук А. Проблеми управління податковими ризиками в умовах пандемії COVID-19. *Світ фінансів*. 2021. Вип. 1. С. 188-200.

24. Krysovatyu A., Tymchenko O., Fedosov V., Silchenko M. Taxation, economic growth and welfare in a low-income country/ *Economic Annals-XXI*. 2020. 181(1-2). pp. 44-56. URL: https://www.researchgate.net/publication/344684780_Taxation_economic_growth_and_welfare_in_a_low-income_country

25. Buchanan J. M., Musgrave R.A. Public Finance and Public Choice: two contrasting visions of the State. Massachusetts Institute of Technology. URL: https://www.academia.edu/20954805/James_M._Buchanan_and_Richard_A._Musgrave_Public_Finance_and_Public_Choice_Two_Contrasting_Visions_of_the_State

26. Government Finance Statistics. International Monetary Fund. URL: <https://data.imf.org/?sk=a0867067-d23c-4ebc-ad23-d3b015045405>

27. Tulai O., Karpushyn N., Savchuk S., Rusin V., Nytko S. Modification stability of health care financing systems in conditions of geoeconomic instability: a situation analysis of pandemic crisis experience in EU and Ukraine. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 2022. №6 (47). P. 365-376. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptop.6.47.2022.3915>.

28. Sydorovych O., Todorova O., Gutsul I., Herasymiuk P., Krysovata K. Customs policy as a tool for developing Ukraine's export potential. *Cuestiones politicas Instituto de Estudios Políticos y Derecho Público "Dr. Humberto J. La Roche" de la Facultad de Ciencias Jurídicas y Políticas de la Universidad del Zulia Maracaibo, Venezuela*. 2023. Vol 46. N°76. P. 540-555. DOI: <https://doi.org/10.46398/cuestpol.4176.32>

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів і перескладання:** Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається із дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

- **Політика щодо академічної доброчесності.** Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

-

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Оцінка визначається як середнє арифметичне за поточне оцінювання по темах 1-9	3 питання по 20 балів, 10 тестів по 4 бали за кожен тест	Виконання комплексних завдань (три завдання по 30 балів). Активність під час проведення тренінгу – 10 балів.	1. Підготовка та презентація есе на задану тематику – макс. 50 балів 2. Ситуаційне завдання – макс. 50 балів	1. Теоретична частина (одне питання по 20 балів) – макс. 20 балів 2. Тестові завдання (10 тестів по 4 бали) – макс. 40 балів 3. Практична частина – два ситуаційні завдання – по 20 балів – макс. 40 балів

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом